

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा - एप्रिल - २०१७

कक्षा - आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-2)

प्रश्नपत्रम् - २

गुणाः - ७०

विषयः - स्वामिनारायणवेदान्तः (S)

कोड - C.C.4.2.4

समयः - ११ तः ०२ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः - ०८/०४/२०१७

सन्दर्भग्रन्थः - श्रीमद्भगवद्गीताभाष्यम् - साधुभट्टेशदासः विरचितम्

प्रथमान्वितिः

प्रश्नः - १ एकः श्लोकांशः यथाभाष्यं व्याख्यायताम्।

०४

- १) यद्यद्विभूतिमत्सत्त्वं श्रीमदूर्जितमेव वा।
तत्तदेवावगच्छ त्वं मम तेजोऽशसम्भवम्॥
- २) कालोऽस्मि लोकक्षयकृत्प्रवृद्धो लोकान्समाहर्तुमिह प्रवृत्तः।
ऋतेऽपि त्वा न भविष्यति सर्वे येऽवस्थिताः प्रत्यनीकेषु योधाः॥

प्रश्नः - २ एकस्य विषयस्य प्रस्तुतिर्निबन्धरूपेण कार्या।

१२

- १) विभूतयः
- २) विश्वरूपम्

प्रश्नः - ३ द्वयोः प्रश्नयोर्लघूत्तरं देयम्।

०४

- १) वृष्णीनां वासुदेवोऽस्मि इत्यत्र भाष्यकारेण किं रहस्यम् उद्घाटितम्
- २) बुद्धियोगः कः ?
- ३) अर्जुनस्य क्षमायाचना वर्णनीया।

द्वितीयान्वितिः

प्रश्नः - ४ एकः श्लोकः सन्दर्भपुरःसरं विविच्यताम्।

०४

- १) समं सर्वेषु भूतेषु तिष्ठन्तं परमेश्वरम्।
विनश्यत्स्वविनश्यन्तं यः पश्यति स पश्यति॥
- २) ये तु धर्म्यामृतमिदं यथोक्तं पर्युपासते।
श्रद्धधाना मत्परमा भक्तास्तेऽतीव मे प्रियाः॥

प्रश्नः - ५ एकस्य विषयस्य सारो विलेखनीयः।

०८

- १) अक्षरोपासकस्य परमात्माप्राप्तिः
- २) अक्षरब्रह्मणः स्वरूपम्

प्रश्नः - ६ त्रयाणां प्रश्नानामतिलघूत्तरं लिखतु।

०३

- १) ज्ञानम् इति शब्दस्य कोऽर्थः ?
- २) सर्वारम्भपरित्यागि कः ?
- ३) क्षेत्रज्ञः कः ?
- ४) सङ्गविवर्जितः इत्युक्ते किम् ?
- ५) 'अनपेक्षः शुचिर्दक्षः' इत्यत्र दक्षशब्दस्य कोऽर्थः ?

तृतीयान्वितिः

प्रश्नः - ७ एकः श्लोकांशः ससन्दर्भं विद्विष्यताम्।

०४

- १) यः शास्त्रविधिमुत्सृज्य वर्तते कामकारतः।
न स सिद्धिमाप्नोति न सुखं न परां गतिम् ॥
- २) इदं ज्ञानमुपाश्रित्य मम साधर्म्यमागताः।
सर्गेऽपि नोपजायन्ते प्रलये न व्यथन्ति च॥

प्रश्न: - ८ एकस्य विषयस्य समीक्षा क्रियताम्।

०८

- १) गुणातीतलक्षणानि
- २) अक्षरब्रह्मपरब्रह्मणोः भेदः

प्रश्न: - ९ त्रयाणां प्रश्नानामतिलघूत्तरं लिखतु।

०३

- १) ब्रह्मणः प्रतिष्ठारूपः कः?
- २) सत्त्वगुणः कथं बध्नाति?
- ३) अभ्यसूयकाः के?
- ४) स्तब्धाः इत्युक्ते किम्?
- ५) उदासीनवद् इत्युक्ते किम्?

चतुर्थान्विति:

प्रश्न: - १० एकः श्लोकांशः ससन्दर्भं निरूप्यताम्।

०४

- १) सत्त्वानुरूपा सर्वस्य श्रद्धा भवति भारता
श्रद्धामयोऽयं पुरुषो यो यच्छ्रद्धः स एव सा।
- २) सर्वधर्मान् परित्यज्य मामेकं शरणं ब्रजः।
अहं त्वा सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामि मा शुचः॥

प्रश्न: - ११ टिप्पणीत्रयं लिख्यताम्।

१२

- १) त्रिविधं दानम्
- २) कर्मसिद्धेः पञ्च कारणानि
- ३) यत्र योगेश्वरः कृष्णः यत्र पार्थो धनुर्धरः।
- ४) अर्जुनस्य मोहनाशः
- ५) परमात्मभक्तिपात्रत्वम्

प्रश्न: - १२ द्वयोः प्रश्नयोर्लघूत्तरं देयम्।

०४

- १) त्रिविधः आहारः कः ?
- २) कायिकवाचिकमानसिकतपः विविच्यताम्।
- ३) ॐ तत् सद् इत्यत्र ब्रह्मणः त्रिविधः निर्देशः निरूप्यताम्।

***

कक्षा – आचार्यप्रथमवर्षम् (SEM-2)

प्रश्नपत्रम् – २

गुणाः - ७०

विषयः – स्वामिनारायणवेदान्तः (S)

कोड – C.C.4.2.4

समयः – ११ तः ०२ पर्यन्तम्

दिनाङ्कः – ०८/०४/२०१७

सन्दर्भग्रन्थः – श्रीमद्भगवद्गीताभाष्यम् - साधुभट्टेशदासःविरचितम्

Answer keys

Unit-1

Q.1 - 1. 10/412. 11/32

Unit-2

Q.4- 1. 13/272. 12/20

- Q.6 -
1. ज्ञानसाधनम्
  2. परमात्मसम्बन्धवर्जितकेवलशुष्ककर्मानुष्ठाता
  3. परमात्मा
  4. विषयवासनाविरहितः
  5. ब्रह्मविद्याकुशलः

Unit-3

Q.7 - 1. 16/232. 14/02

- Q.9 -
1. परब्रह्म
  2. सुखसङ्गेन
  3. परमात्मनः दिव्यगुणेषु बलाद् दोषम् आविष्कुर्वाणाः
  4. मान्येषु अपि नम्रताशून्याः
  5. विरक्तः इव

Unit-4

Q.10 - 1. 17/022. 18/66